

Posudek oponenta bakalářské práce

Student/ka: Martin Novák

Název práce: Politická korektnost ve filmovém a videoherním průmyslu

Vedoucí: Doc. PhDr. Michal Hauser, CSc.

Oponent: PhDr. Tereza Hyánková, PhD.

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.	☒	☐	☐
2. Metody využité autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	☐	☐	☒
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	☐	☒	☐
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.	☐	☒	☐
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce).	☒	☐	☐

Komentář:

Cíl práce je poměrně jasně vymezen a odpovídá zadání i názvu práce. Struktura práce je místy poněkud nejasná. Za problematické považuji použité metody zpracování práce viz níže.

II. Obsahová kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.	☐	☒	☐
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu .	☐	☐	☒
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.	☐	☐	☒
4. Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	☐	☒	☐
5. Je obohacím problematiky vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru studovaného oboru (ZSV).	☐	☒	☐

Komentář:

Student si vybral jako téma své bakalářské práce zajímavé a aktuální téma. Bohužel se však minul žánrem a místo akademického a odbornou literaturou poctivě zakotveného a analyticky propracovaného textu, kterým má bakalářská práce být, předkládá plamenný pamflet tepající někdy domnělé nešvary současné politické korektnosti. Tomu odpovídá výběr zdrojů, práce s nimi i použitý jazyk. Práce neobsahuje dostatečné množství relevantní sociálně-vědní literatury. Většina zdrojů jsou neodborné internetové články, ke kterým student přistupuje nekriticky a někdy i přejímá jejich angažovaný, emotivní a politicky zabarvený slovník. Klíčový koncept politické korektnosti není seriózně definován. To, čím je nebo není definována rasa, se dozvídáme z novinového článku (str. 6) a liberální demokracii dle studenta "jako takovou nelze uchopit a popsat přesně a jednoznačně jako například Kantův kategorický imperativ, či banálnější příklad stojící okrasné vázy na stole, kde v prvním případě je imperativ autorem popsán a osvětlen a v případě druhém je nám skrze jazyk a smysly jasné, co se na stole nachází – ovšem i zde by se zajisté dalo polemizovat nad různými pohledy na danou věc" (str.3). A tak další odstavce student o liberální demokracii přemítá, místo aby tento termín sociálně-vědně definoval. Zdá se, jakoby studentovi chyběla elementární znalost pravidel zpracování odborného textu.

Student se přitom dotýká zajímavých témat a práce obsahuje i zajímavé myšlenky. Ty však bohužel nejsou nijak rozpracovány ani sociálně-vědně kontextualizovány, což je velká škoda. Nabízelo by se přitom mnoho sociálně-vědních konceptů, teorií a otázek, které by mohly být v práci diskutovány a na téma politické korektnosti a její podoby aplikovány. Naopak potenciál zajímavých postřehů je zmařen bezprostředně následujícími emotivními, moralistními a normativními stanovisky šířavě kritizující povrchnost, netolerantnost, emotivní až agresivní styl vedení veřejné diskuze a totalitární myšlení nepřipouštějící alternativní názor.

V práci je jmenováno několik případů dle studenta nebezpečné politické korektnosti v kinematografii a videoherním průmyslu. Jedná se o poměrně dobře vybrané a ilustrativní příklady toho, jak se současná společnost proměňuje. Seriózní analýza veřejných diskuzí, které tyto umělecké počiny vyvolaly, by mohla být zajímavou sondou do způsobu argumentace různých ideologicky zaměřených stran - do premis, na kterých stojí, do možných absurdních, protiřečících si či problematických argumentů. Takovou analýzu však práce bohužel neobsahuje.

V práci zarazí míra studentových emocí, normativnost jeho myšlení a síla jeho kategorických, nesmlouvavých a moralizujících soudů a to zvláště co se to týká umění, ve kterém je v dnešní době možné téměř vše a jehož podstatou je imaginace, iluze, hravost a kreativita. Na s. 14 student píše o "pozvolném úpadku filmového a videoherního průmyslu, který jako takový je jedním z největších a nejprospěšnějších průmyslů moderní a hlavně postmoderní společnosti" (Tohle je opravdu myšleno vážně?). Dotaz na jinoetnické zastoupení populace v Čechách začátku 15. století ve hře Kingdome Come: Deliverance je nálepkován jako "neetický" (str. 25) a potenciálně nebezpečný, protože může ohrozit prožitek hráče ze hry, který může být "pokrucován" (str.25) a v souvislosti s tímto dotazem student píše, že "radikální chování ... může přivést kulturní a zážitkové průmysly do doby temna" (str. 26). Dále student hříme: "Světová ekonomika by měla být k užítku všech, avšak taková povrchnost, se kterou se setkáváme, společnosti tuto možnost spíše ubírá".(str. 26)

Za problematickou považují studentovu paralelu mezi kritikou politické korektnosti a kritikou nacismu od Adorna a Horkheimera napsanou v roce 1944, přičemž student označuje "princiální podobnost" za "vskutku děsivou". (str. 14)

Vůbec netvrdím, že principy extrémní politické korektnosti nemohou vést ve filmovém a videoherním průmyslu k cenzuře či autocenzuře autorů. Politická korektnost opravdu může vést k úsměvným absurditám, vyvolávat opačné důsledky než její propagátoři původně zamýšleli (např. vzájemnou nevráživost jednotlivých etnických či rasových skupin zvětšovat spíše než ji umenšovat) a někdy může vést k omezování svobody uměleckého projevu či svobody slova. Problém celé studentovy bakalářské práce je, že se nad tímto jevem především pohoršuje, místo aby jej systematicky a seriózně analyzoval. Na studentově počínání oceňuji jeho odvalu pustit se do aktuálního, složitého a kontroverzního tématu a upřímného zápalu pro zvolené téma.

III. Jazyková kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb .	☒	☐	☐
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem .	☐	☒	☐
3. Student zvládl terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá, a rozumí jí.	☐	☒	☐
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.	☐	☒	☐
5. Práce je vybavena vhodně doplňky textu (graf, tabulka, obrazové přílohy apod.), jež odpovídají charakteru zvoleného tématu.	☐	☒	☐

Komentář:

Práce je bez zásadnějších gramatických chyb, pozor by si student měl dát na stále se opakující pravopisnou chybu "bílé/černé barvi pleti" (str. 5, 6, 10, 11, 17) místo "bílé/černé barvy pleti". Studentovi bych doporučila zapracovat na přesnosti vyjadřování a k tématu načíst odpovídající sociálně-vědní literaturu. To by mu mohlo pomoci lépe zvládnout terminologii sociálních věd a posunout se k výrazně analytičtějšímu a akademičtějšímu přístupu k tématu.

IV. Otázky k obhajobě

Otázky do diskuze (opt. dvě):

1. V čem spatřujete "vskutku děsivou principální podobnost" (s. 14) mezi nacismem a politickou korektností?
2. Jakým způsobem ve své budoucí pedagogické praxi hodláte téma politické korektnosti zařadit do výuky občanské výchovy resp. ZSV?

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Datum: 02.09.2022

.....
Jméno a podpis: Tereza Hyánková